

**Тема 5. СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ УСТРІЙ
ТА СУДІВНИЦТВО ЗАПОРІЗЬКОЇ СІЧІ – КОЗАЦЬКОЇ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ ДЕРЖАВИ-РЕСПУБЛІКИ**

(2 год.)

ПЛАН

1. Адміністративно-територіальний устрій, органи управління.
2. Судочинство в Запорізькій Січі.
3. Характеристика права козацької демократичної республіки Запорізька Січ.

Термінологічний словник

Територіальний поділ, військовий поділ, курінь, кіш, січова рада, рада старшин, січова (кошова), каланкова, курінна, похідна старшина, ради куренів (сходки, кошовий отаман, військовий суддя, військовий писар, військовий осавул, військовий обозний і курінні отамани), нижча ланка адміністрації Січі – військові служителі (довбиш, пушкар, тлумач (драгоман), кантаржій, 4 шафарі, старші і молодші канцеляристи, два отамани січової школи, булавничий, бунчужний, хорунжий, чауш, громадський отаман, полковник (сердюк), осавул, писар, підосавул, підписар, пернач, булава, клейноди, суди нижчі (суди військового судді, кошового отамана та Січової Ради), процедура судового процесу, система покарань, зимовник.

Література

1. Апанович О.М. Розповіді про запорізьких козаків. – К., 1991.
2. Антонович О.М. Чортотлицька Запорізька Січ. До 345-ї річниці заснування. – К., 1998.
3. Боплан Гійом де Левассер. Опис України... Мериме Проспер. Українські козаки та їх останні гетьмани. – Львів, 1990.
4. Кашенко А.Ф. Оповідання про славне Військо Запорізьке Низове. – Дніпропетровськ, 1991.
5. Швидько Г.К. Історія держави і права України (X – початок XIX століття). – Дніпропетровськ, 1998.
6. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків: У 3 т. – Львів, 1990-1992.